

Laidiens: 28.10.2003., Nr. 150

Ministru kabineta noteikumi Nr.572

Rīgā 2003.gada 14.oktobrī (prot. Nr.54 21.§)

Grozījumi Ministru kabineta 2000.gada 25.aprīļa noteikumos Nr.158 "Noteikumi par bīstamo ķīmisko vielu un bīstamo ķīmisko produktu lietošanas un tirdzniecības ierobežojumiem un aizliegumiem"

Izdoti saskaņā ar Ķīmisko vielu un ķīmisko produktu likuma 16.pantu

Izdarīt Ministru kabineta 2000.gada 25.aprīļa noteikumos Nr.158 "Noteikumi par bīstamo ķīmisko vielu un bīstamo ķīmisko produktu lietošanas un tirdzniecības ierobežojumiem un aizliegumiem" (Latvijas Vēstnesis, 2000, 154./157.nr.; 2002, 42.nr.) šādus grozījumus:

1. Izteikt 2.punktu šādā redakcijā:

"2. Noteikumi attiecas uz bīstamajām ķīmiskajām vielām un bīstamajiem ķīmiskajiem produktiem, kas minēti šo noteikumu 1. un 2.pielikumā, izņemot gadījumu, ja šīs vielas izmanto zinātniskās pētniecības nolūkos vai kā analītiskos reaģentus laboratorijās. Šo noteikumu 3.pielikums ietver lietoto apzīmējumu skaidrojumu, 4.pielikumā noteiktas prasības azbesta šķiedras saturošu produktu marķējumam, 5.pielikumā dots aromātisko amīnu saraksts."

2. Papildināt noteikumus ar 2.¹ un 2.² punktu šādā redakcijā:

"2.¹ Noteikumi neattiecas uz bīstamo ķīmisko vielu un bīstamo ķīmisko produktu:

2.¹1. pārvadāšanu pa dzelzceļu, gaisu, autoceļiem, iekšējiem ūdensceļiem, jūru vai pārvietošanu pa cauruļvadiem;

2.¹2. tranzītu un pakļaušanu citām muitas procedūrām, kas nepieļauj pārstrādi (piemēram, ievēšana uz laiku, ievēšana muitas noliktavā, izvešana).

2.² Latvijā ir aizliegts ievest (importēt) izlaišanai brīvam apgrozījumam šajos noteikumos minētās bīstamās ķīmiskās vielas un bīstamos ķīmiskos produktus, kā arī preces un produktus (izstrādājumus, iekārtas), kas satur šīs vielas un produktus vai ir apstrādāti ar tiem, ja to lietošana un piedāvāšana tirgū ir aizliegta saskaņā ar šiem noteikumiem."

3. Izteikt 3.punktu šādā redakcijā:

"3. Šo noteikumu ievērošanu atbilstoši kompetencei kontrolē:

3.1. Valsts sanitārā inspekcija – ķīmisko vielu un ķīmisko produktu tirdzniecībā;

3.2. Patērētāju tiesību aizsardzības centrs – nepārtikas preču tirdzniecībā, izņemot šo noteikumu 3.4.apakšpunktā minētos gadījumus;

3.3. Vides valsts inspekcija un reģionālās vides pārvaldes – ražošanā un profesionālā lietošanā, izņemot šo noteikumu 3.4.apakšpunktā minētos gadījumus;

3.4. Valsts būvinspekcija – būvmateriālu un būvizstrādājumu ražošanā, profesionālā lietošanā un tirdzniecībā;

3.5. Valsts darba inspekcija – darba vidē;

3.6. Valsts ieņēmumu dienesta muitas iestādes – uz valsts (multas) robežas."

4. Papildināt noteikumus ar informatīvu atsauci uz Eiropas Savienības direktīvu šādā redakcijā:

"Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvu

Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no direktīvas 76/769/EEC."

5. Izteikt 1.pielikuma 1.punktu šādā redakcijā:

"1. Polihlorētie bifenili (PCB), izņemot mono- un dihlorbifenilus. Polihlorētie terfenili (PCT). Produkti, ieskaitot atkritumeļļas, ar PCB vai PCT saturu, augstāku par 0,005 % no masas	1. Aizliegts izmantot, izņemot šādās lietošanā esošās iekārtās, aparātos un šķidrumos līdz to lietošanas termiņa beigām: 1.1. elektrisko iekārtu transformatoru, pretestību un induktoru slēgtajās sistēmās; 1.2. lielajos kondensatoros (dzesētājos), kuru svārs ir vienāds ar 1 kg vai lielāks; 1.3. mazajos kondensatoros, kuros PCB maksimālais hlora saturs ir 43 % un tas nesatur vairāk kā 3,5 % penta- un vairāk hlortos bifenilus; 1.4. siltumpārvešanas šķidrumos slēgta loka siltumpārvešanas iekārtās; 1.5. hidraulikas šķidrumos raktuvju iekārtās. 2. Sākot ar 2003.gadu ir aizliegts piedāvāt lietotu preču tirgū ierobežojuma nosacījumu 1.1., 1.2., 1.3. un 1.5.apakšpunktā minētās lietošanā esošās iekārtas, aparātus un šķidrumus. 3. Ja tehnisku iemeslu dēļ nav iespējams lietot aizvietotājus, var turpināt lietot PCB un PCT saturošus produktus, ja tie nepieciešami iekārtu normālai darbībai, lai papildinātu ar PCB saturošiem šķidrumiem to iekārtu sistēmas, kas iegādātas līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2010.gada 1.janvārim. 4. Lietošanā esošās iekārtas, kuras satur PCB un PCT, marķē saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas reglamentē atsevišķu bīstamas ķīmiskas vielas saturošu iekārtu un produktu lietošanas un marķēšanas prasības, un apgādā ar lietošanas instrukciju valsts valodā, kura piestiprināta šai iekārtai un ir salasāma, ja iekārta novietota darba stāvvoklī."
---	--

6. Izteikt 1.pielikuma 3.punktu šādā redakcijā:

"3. Šķidras ķīmiskās vielas vai ķīmiskie produkti, kuri saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas reglamentē ķīmisko vielu un ķīmisko produktu klasifikācijas, marķēšanas un iepakojšanas kārtību, klasificēti kā sprādzienbīstami, spēcīgi oksidētāji, īpaši viegli uzliesmojoši, viegli uzliesmojoši, ļoti toksiski, toksiski, kaitīgi, kodīgi, kairinoši, sensibilizējoši, kancerogēni, mutagēni un reproduktīvajai sistēmai toksiski	1. Aizliegts izmantot: 1.1. dekoratīvos priekšmetos, kuri paredzēti gaismas vai krāsu efektu radīšanai, piemēram, dekoratīvajās lampās un pelnutraukos; 1.2. joku un triku priekšmetos; 1.3. spēlēs vienam vai vairākiem dalībniekiem vai jebkurā priekšmetā šādam nolūkam (pat to rotājumā). 2. Nemazinot ierobežojuma nosacījumu 1.punktā noteikto izmantošanas ierobežojumu, krāsvielas (izņemot fiskālām vajadzībām) vai smaržvielas, vai abas šīs vielas nedrīkst saturēt: 2.1. vielas un produkti, kuri rada aspirācijas risku, un to marķējumā ķīmiskās vielas iedarbības raksturojums ir "R65 Kaitīgs – norijot var izraisīt plaušu bojājumu"; 2.2. vielas un produkti, kuri var tikt izmantoti kā dekoratīvo lampu degviela; 2.3. vielas un produkti, kuri tiek piedāvāti tirgū 15 litru vai mazākā iepakojumā. Uz to vielu un produktu iepakojuma, kurus paredzēts izmantot lampās, ir marķējums saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas reglamentē ķīmisko vielu un ķīmisko produktu klasifikācijas, marķēšanas un iepakojšanas kārtību, un skaidri salasāms un neizdzēšams uzraksts "Turiet lampas, kas pildītas ar šo šķidrumu, bērniem nepieejamā vietā!"."
--	---

7. Izteikt 1.pielikuma 6.punktu šādā redakcijā:

"6. Azbesta šķiedras:	1. Aizliegts piedāvāt tirgū un lietot šo noteikumu 1.pielikuma 6.1.apakšpunktā minētās azbesta šķiedras un izstrādājumus, kuri satur šīs šķiedras.
------------------------------	---

6.1. krokidolīts CAS Nr. 12001-28-4; amozīts CAS Nr. 12172-73-5; antofilīta azbests CAS Nr. 77536-67-5; aktinolīta azbests CAS Nr. 77536-66-4; tremolīta azbests CAS Nr. 77536-68-6;	2. Aizliegts piedāvāt tirgū un lietot krizotilu un izstrādājumus, kuri satur krizotilu, izņemot lietošanā esošo elektrolīzes instalāciju diafragmās līdz to darbības laika beigām vai līdz brīdim, kad ir pieejami atbilstoši azbestu nesaturoši aizstājēji.
6.2. krizotils CAS Nr. 12001-29-5	3. Produktus (izstrādājumus), kuri satur šo noteikumu 1.pielikuma 6.1. un 6.2.apakšpunktā minētās azbesta šķiedras un kuri iebūvēti un/vai nodoti ekspluatācijā pirms 2001.gada 1.janvāra, atļauts ekspluatēt līdz to darbības laika beigām, bet ne ilgāk kā līdz 2010.gadam, ja tie ir marķēti saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas reglamentē ķīmisko vielu un ķīmisko produktu klasifikācijas, marķēšanas un iepakojšanas kārtību, un šo noteikumu 4.pielikuma prasībām."

8. Izteikt 1.pielikuma 8., 9. un 10.punktu šādā redakcijā:

"8. Polibromētie bifenili (PBB) CAS Nr. 59536-65-1	Aizliegts lietot tekstilizstrādājumus, kuri paredzēti saskarei ar ķermeņa ādu (apģērbs, veļa).
9. Ziepu koka (<i>Quillaja saponaria</i>) mizu pulveris un tā atvasinājumi, kuri satur saponīnus. <i>Helleborus viridis</i> un <i>Helleborus niger</i> sakņu pulveris. <i>Veratrum album</i> un <i>Veratrum nigrum</i> sakņu pulveris	Aizliegts lietot joku un triku priekšmetos vai objektos ar šādu lietojumu.
10. Benzidīns un/vai tā atvasinājumi. o-nitrobenzaldehīds CAS Nr. 552-89-6. Koka pulveris	Aizliegts lietot joku un triku priekšmetos vai objektos ar šādu lietojumu."

9. Izteikt 1.pielikuma 12., 13., 14., 15. un 17.punktu šādā redakcijā:

"12. Brometiķskābes gaistošie esteri: metilbromacetāts CAS Nr. 96-32-2; etilbromacetāts CAS Nr. 105-36-2; propilbromacetāts; butilbromacetāts	Aizliegts lietot joku un triku priekšmetos vai objektos ar šādu lietojumu.
13. 2-naftilamīns CAS Nr. 91-59-8 un tā sāļi	Aizliegts piedāvāt tirgū kā vielas vai produktu sastāvdaļas koncentrācijā, kas ir vienāda ar vai lielāka par 0,1 % no masas. Šie ierobežojumi neattiecas uz atkritumiem, kas satur vienu vai vairākas no šīm vielām. Šādas vielas un produktus aizliegts pārdot mazumtirdzniecībā, izņemot gadījumu, ja uz to iepakojuma ir marķējums saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas reglamentē ķīmisko vielu un ķīmisko produktu klasifikācijas, marķēšanas un iepakojšanas kārtību, un skaidri salasāms un neizdzēšams uzraksts "Paredzēts tikai profesionāliem lietotājiem".
14. Benzidīns CAS Nr. 92-87-5 un tā sāļi	Aizliegts piedāvāt tirgū kā vielas vai produktu sastāvdaļas koncentrācijā, kas ir vienāda ar vai lielāka par 0,1 % no masas. Šie ierobežojumi neattiecas uz atkritumiem, kas satur vienu vai vairākas no šīm vielām. Šādas vielas un produktus aizliegts pārdot mazumtirdzniecībā, izņemot gadījumu, ja uz to iepakojuma ir marķējums saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas reglamentē ķīmisko vielu un ķīmisko produktu klasifikācijas, marķēšanas un iepakojšanas kārtību, un skaidri salasāms un neizdzēšams uzraksts "Paredzēts tikai profesionāliem lietotājiem".
15. 4-nitrobifenils CAS Nr. 92-93-3	Aizliegts piedāvāt tirgū kā vielas vai produktu sastāvdaļas koncentrācijā, kas ir vienāda ar vai lielāka par 0,1 % no masas. Šie ierobežojumi neattiecas uz atkritumiem, kas satur vienu vai vairākas no šīm vielām. Šādas vielas un produktus aizliegts pārdot mazumtirdzniecībā, izņemot gadījumu, ja uz to iepakojuma ir marķējums saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas reglamentē ķīmisko vielu un ķīmisko produktu klasifikācijas, marķēšanas un iepakojšanas kārtību, un skaidri salasāms un neizdzēšams uzraksts "Paredzēts tikai profesionāliem lietotājiem".
16. 4-aminobifenils CAS Nr. 92-67-1 un tā sāļi	Aizliegts piedāvāt tirgū kā vielas vai produktu sastāvdaļas koncentrācijā, kas ir vienāda ar vai lielāka par 0,1 % no masas. Šie ierobežojumi neattiecas uz atkritumiem, kas satur vienu vai vairākas no šīm vielām. Šādas vielas un produktus aizliegts pārdot mazumtirdzniecībā, izņemot gadījumu, ja uz to iepakojuma ir marķējums saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas reglamentē ķīmisko vielu un ķīmisko produktu klasifikācijas, marķēšanas un iepakojšanas

	kārtību, un skaidri salasāms un neizdzēšams uzraksts "Paredzēts tikai profesionāliem lietotājiem".
17. Svina karbonāti: neitrālie bezūdens karbonāti PbCO_3 CAS Nr. 598-63-0; trisvina-bis(karbonāt)-dihidroksīdi $2\text{PbCO}_3\text{-Pb(OH)}_2$ CAS Nr. 1319-46-6	Aizliegts lietot kā vielas un produktu sastāvdaļas krāsās, izņemot krāsas, kuras paredzētas mākslas darbu, vēsturisko celtnu un to interjeru uzturēšanai un restaurācijai atbilstoši Starptautiskās darba organizācijas (ILO) 13.konvencijai par svina lietošanu krāsās."

10. Izteikt 1.pielikuma 21., 22. un 23.punktu šādā redakcijā:

"21. Organiskie alvas savienojumi	1. Aizliegts piedāvāt tirgū un lietot kā vielu vai produktu sastāvdaļu, kas brīva piesaistījuma krāsās darbojas kā biocīds. 2. Aizliegts piedāvāt tirgū un lietot kā vielu vai produktu sastāvdaļu, kas darbojas kā biocīds pret nevēlamu augu, dzīvnieku vai mikroorganismu iedarbību (apglumējumu), apstrādājot: 2.1. jebkura garuma kuģu un laivu korpusus, kurus izmanto jūrā, piekrastē (līcī), upju grīvās, iekšzemes ūdeņos un ezeros; 2.2. sprostus, tīklus, bojas un jebkuras citas iekārtas vai ierīces, kuras lieto zvejniecībā un zivkopībā; 2.3. jebkuras pilnīgi vai daļēji ūdenī iegremdētas iekārtas vai ierīces. 3. Aizliegts lietot kā vielu vai sastāvdaļu produktos, kas paredzēti rūpniecības notekūdeņu apstrādei.
22. Dibutilalvas hidroģenborāts (DBB) ($\text{C}_8\text{H}_{19}\text{BO}_3\text{Sn}$) CAS Nr. 75113-37-0	Aizliegts piedāvāt tirgū kā vielu vai produktu sastāvdaļu koncentrācijā, kas ir vienāda ar vai lielāka par 0,1 % no masas. Šie noteikumi neattiecas uz DBB vai produktiem, kuri to satur, ja tie paredzēti tikai pārstrādei gatavā izstrādājumā, kurā šīs vielas koncentrācija nepārsniedz 0,1 % no masas.
23. Pentahlorfenols CAS Nr. 87-86-5, tā sāļi un esteri	1. Aizliegts piedāvāt tirgū kā vielu vai produktu sastāvdaļu koncentrācijā, kas ir vienāda ar vai lielāka par 0,1 % no masas. Izņēmuma gadījumā līdz 2009.gada 31.decembrim šos nosacījumus var nepiemērot ķīmiskām vielām un produktiem, kuri paredzēti lietošanai rūpnieciskās iekārtās, nepieļaujot pentahlorfenola (PCP) emisiju lielākā daudzumā, kā noteikts normatīvajos aktos: 1.1. koksnes apstrādē. Tomēr šādi apstrādātu koksni aizliegts lietot: 1.1.1. ēku iekšienē dzīvojamā, darba vai atpūtas telpu apdarē vai citos nolūkos; 1.1.2. iepakojuma un citu materiālu izgatavošanā un apdarē, ja šie materiāli varētu nonākt saskarē ar izejvielām, starpproduktiem vai gala produktiem, kuri paredzēti cilvēku un/vai dzīvnieku patēriņam, un piesārņot tos; 1.1.3. tādu tvertņu un trauku izgatavošanā un apdarē, kuros paredzēts audzēt augus; 1.2. šķiedru un biezu, īpaši izturīgu audumu impregnēšanā, kas nav paredzēti apģērba vai dekoratīvo audumu pagatavošanai. 2. Īpašu izņēmumu gadījumos profesionāli sagatavotas personas var apstrādāt <i>in situ</i> ēkas, kurām ir vēsturiska, mākslinieciska vai kultūras nozīme, vai ārkārtas situācijās apstrādāt būvkokus vai mūri, kas inficēti ar īsto mājas sēni (<i>Serpula lacrymans</i>) vai brūnās trupes sēnēm. 3. Jebkurā gadījumā pentahlorfenolā, kas lietots viens pats vai kā sastāvdaļa produktos iepriekšminētajos izņēmuma gadījumos, kopējais heksahlordibenzoparadioksīna (HCDD) saturs nedrīkst pārsniegt 0,0002 % no masas. 4. Šīs vielas un produktus aizliegts: 4.1. piedāvāt tirgū fasētus iepakojumā, kas mazāks par 20 litriem; 4.2. pārdot mazumtirdzniecībā. 5. Uz šādu produktu iepakojuma ir marķējums saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas reglamentē ķīmisko vielu un ķīmisko produktu klasifikācijas, marķēšanas un iepakojšanas kārtību, un skaidri salasāms un neizdzēšams uzraksts "Paredzēts tikai rūpnieciskai un profesionālai lietošanai".

11. Izteikt 1.pielikuma 24.punkta 2.ailes 3.1.2.apakšpunktu šādā redakcijā:

"3.1.2. karbamīda-formaldehīda (KF) sveķiem (390910);".

12. Izteikt 1.pielikuma 24.punkta 2.ailas 3.1.7.apakšpunktu šādā redakcijā:

"3.1.7. akrilnitrila metilmetakrilāta (AMMA);".

13. Izteikt 1.pielikuma 28.punkta 2.ailas 2.4.apakšpunktu šādā redakcijā:

"2.4. spiedpogās, kniedēs, rāvējslēdzējos, metāla zīmotnēs apgērbiem, ja niķeļa izdalīšanās ātrums no šo preču daļām, kuras nonāk tiešā un ilgstošā saskarē ar ādu, ir vairāk nekā 0,5 µg/cm² nedēļā."

14. Izteikt 1.pielikuma 28.punkta 2.ailas 3.punktu šādā redakcijā:

"3. Ierobežojuma nosacījumu 2.punktā minētajiem izstrādājumiem ir pieļaujams pārklājums, kas nesatur niķeli, ja vien ar šādu pārklājumu tiek nodrošināts, ka niķeļa izdalīšanās ātrums no šādu izstrādājumu daļām, kuras nonāk tiešā un ilgstošā saskarē ar ādu, nepārsniedz 0,5 µg/cm² nedēļā vismaz divus gadus, šos izstrādājumus normāli lietojot."

15. Izteikt 1.pielikuma 29., 30., 31. un 32.punktu šādā redakcijā:

"29. Vielas, kuras saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas reglamentē ķīmisko vielu un ķīmisko produktu klasifikācijas, marķēšanas un iepakojšanas kārtību, klasificētas par 1. vai 2.kategorijas kancerogēnām ķīmiskām vielām un kuru marķējumā ir bīstamības simbols "Toksiskas (T)" un ķīmiskās vielas iedarbības raksturojums ir "R45 Kancerogēna viela" vai "R49 Ieelpojot var izraisīt ļaundabīgus audzējus" (2.pielikuma 3. un 4.punkts)	Ierobežojumus skatīt šo noteikumu 2.pielikuma 1. un 2.punktā.
30. Vielas, kuras saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas reglamentē ķīmisko vielu un ķīmisko produktu klasifikācijas, marķēšanas un iepakojšanas kārtību, klasificētas par 1. vai 2.kategorijas mutagēnām ķīmiskām vielām un kuru marķējumā ķīmiskās vielas iedarbības raksturojums ir "R46 Var radīt pārmantojamus ģenētiskus defektus" (2.pielikuma 5.punkts)	Ierobežojumus skatīt šo noteikumu 2.pielikuma 1. un 2.punktā.
31. Vielas, kuras saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas reglamentē ķīmisko vielu un ķīmisko produktu klasifikācijas, marķēšanas un iepakojšanas kārtību, klasificētas par 1. vai 2.kategorijas reproduktīvajai sistēmai toksiskām ķīmiskām vielām un kuru marķējumā ķīmiskās vielas iedarbības raksturojums ir "R61 Var kaitēt augļa attīstībai" (2.pielikuma 6. un 7.punkts)	Ierobežojumus skatīt šo noteikumu 2.pielikuma 1. un 2.punktā.
32. Vielas un produkti, kuri satur vienu vai vairākas šādas vielas: kreozots EINECS Nr. 232-287-5 CAS Nr. 8001-58-9; kreozota eļļa EINECS Nr. 263-047-8	1. Aizliegts izmantot koksnes apstrādē. Turklāt šādi apstrādātu koksni aizliegts piedāvāt tirgū. 2. Izņēmuma gadījumā šīs vielas un produktus ir atļauts izmantot koksnes apstrādē rūpnieciskās iekārtās, kā arī profesionāliem speciālistiem, ievērojot darba aizsardzības noteikumus <i>in situ</i> apstrādē, ja tie satur: